No. 110. DINGSDAG 13 SEPTEMBER. 1859.

ZES EN DERTIGSTE JAARGANG

PROVINCIALE DRENTSCHE EN ASSER COURANT.

De uitgave dezer COURANT geschiedt op DINGSDAG, DONDERDAG en ZATURDAG. De prijs is per drie maanden te Assen ƒ 2.30 buiten Assen franco per post ƒ 2.45. — De prijs der Advertentiën is van 1 tot 5 regels ƒ 1.00 en voor elken regel meer 15 cent behalve 35 cent zegelregt.

GEDEPUTEERDE STATEN der provincie Drenthe brengen ter kennis van de belanghebbenden, dat is opengestele de deelneming in het vierde onderdeel ten bedrage van f 26000 00 van de geldleening ten laste der provincie waartoe zij gemagtigd zijn bij besluiten der Provinciale Staten van 18 Julij 1856 no. 2 en 7 Julij 1859 no. 9 en dat het gedrukte berigt, bevattende de voorwaarden en de wijze waarop die deelneming kan geschieden: kosteloos verkrijgbaar is ten Gouvernementshuize te Assen en bij de verschillende gemeentebesturen in de provincie.

Assen den 24 Augustus 1859

Gedeputeerde Staten voornoemd,
DE VOS VAN STEENWIJK Voorzitter.
W. H. HOESTEDE, Griffier.

De COMMISSARIS DES KONINGS in de provincie Drenthe,

Brengt ter algemeene kennis:

1o. dat de 240ste Staatsloterij van negen honderd negentig duizend gulden bestaat uit 20000 loten, 10000 prijzen en 2 premien;

2o. dat de betrekkelijke bestaande bepalingen in volle kracht blijven;

3o. dat door de Kollecteurs en gedelegeerden bij het verkoopen of verhuren van geheele loten of gedeelten van dien, niet meer mag gevorderd worden dan:

Bij verkoop van doorgefourneerde Loten.

Voor de heele	loten	f 69 00
〃 〃 halve	〃	34 50
〃 〃 vijfde	〃	13 80
〃 〃 tiende	〃	6 90
〃 〃 twintigste	〃	3.45

Bij verkoop van klassikale loten:

Voor de eerste klasse.			*Voor de tweede klasse*		
Voor de heele	loten	f 14 00	Voor de heele	loten	f 26.00
〃 〃 halve	〃	7 00	〃 〃 halve	〃	13 00
〃 〃 vijfde	〃	2 80	〃 〃 vijfde	〃	5 20
〃 〃 tiende	〃	1 40	〃 〃 tiende	〃	2.60
〃 〃 twintigste	〃	70	〃 〃 twintigste	〃	1.30

Voor de derde klasse			*Voor de vierde klasse*		
Voor de heele	loten	f 40 00	Voor de heele	loten	f 56.00
〃 〃 halve	〃	20 00	〃 〃 halve	〃	28 00
〃 〃 vijfde	〃	8 00	〃 〃 vijfde	〃	11 20
〃 〃 tiende	〃	4 00	〃 〃 tiende	〃	5 60
〃 〃 twintigste	〃	2.00	〃 〃 twintigste	〃	2 80

Bij verkoop voor de vijfde of laatste klasse,

de f 2 premie daaronder begrepen.

Gedurende de 1ste en 2de week.			*Gedurende de 3de en 4de week*		
Voor de heele	loten	f 71 00	Voor de heele	loten	f 80 00
〃 〃 halve	〃	35 50	〃 〃 halve	〃	40 00
〃 〃 vijfde	〃	14 20	〃 〃 vijfde	〃	16 00
〃 〃 tiende	〃	7 10	〃 〃 tiende	〃	8 00
〃 〃 twintigste	〃	3 55	〃 〃 twintigste	〃	4 00

Zullende diegenen, welke de hiervoren bepaalde prijzen hebben voldaan, indien hun lot niet wordt uitgetrokken in de klasse waarvoor het bestemd was, hun fournissement voor de volgende klasse kunnen voldoen gelijk het bij dit plan is vastgesteld, namelijk:

Voor de tweede klasse.				*Voor de derde klasse.*			
Heele	loten	met	f 12.00	Heele	loten	met	f 14 00
Halve	〃	〃	6.00	Halve	〃	〃	7 00
Vijfde	〃	〃	2 40	Vijfde	〃	〃	2 80
Tiende	〃	〃	1.20	Tiende	〃	〃	1 40
Twintigste	〃	〃	0.60	Twintigste	〃	〃	0 70

Voor de vierde klasse.				*Voor de vijfde of laatste klasse.* de f 2 premie daaronder begrepen.			
Heele	loten	met	f 16 00	Heele	loten	met	15 00
Halve	〃	〃	8 00	Halve	〃	〃	7 50
Vijfde	〃	〃	3 20	Vijfde	〃	〃	3 00
Tiende	〃	〃	1 60	Tiende	〃	〃	1 50
Twintigste	〃	〃	0 80	Twintigste	〃	〃	0 75

Bij verhuring.

Voor de eerste klasse.			*Voor de tweede klasse.*		
Voor de heele	loten	f 4 00	Voor de heele	loten	f 8 00
〃 〃 halve	〃	2 00	〃 〃 halve	〃	4 00
〃 〃 vijfde	〃	0 80	〃 〃 vijfde	〃	1.60
〃 〃 tiende	〃	0.40	〃 〃 tiende	〃	0 80
〃 〃 twintigste	〃	0 20	〃 〃 twintigste	〃	0.40

Voor de derde klasse:

Voor de heele	loten	f 10 00
〃 〃 halve	〃	5 00
〃 〃 vijfde	〃	2 00
〃 〃 tiende	〃	1.00
〃 〃 twintigste	〃	0.50

Zijnde verder de loten en gedeelten van dien voor de vierde en vijfde klassen *alleen* in k o o p verkrijgbaar.

4o. dat wijders bij resolutie van Zijne Excellentie den Minister van Financien, van den 29sten Augustus 1859, no. 77, wijders het volgende bepaald is:

De kollecte der 240ste loterij wordt ten kantore van den Directeur der Staats Loterij te 's Gravenhage op de Lange Beestenmarkt geopend op Maandag den 3den October 1859 en gesloten op Zaturdag den 15den derzelfde maand.

De trekking van de onderscheidene klassen der loterij geschiedt *veertien* dagen de eene na de andere: die van de eerste klasse heeft plaats op den 31 October, 1, 2 en 3 November 1859.

Die van de tweede klasse op den 14, 15 16 en 17 November 1859

Die van de derde klasse op den 28, 29 en 30 November en 1 December 1859

Die van de vierde klasse op den 12, 13 14 en 15 December 1859

Die van de vijfde of laatste klasse op den 27, 28 en 29 December 1859, 3, 4, 5, 6, 10, 11, 12 13, 17, 18 19 en 20 Januarij 1860; terwijl de laatste 100 nommers op Zaturdag den 21sten Januarij 1860 worden getrokken.

Assen den 8 September 1859

De Commissaris des Konings voornoemd,
DE VOS VAN STEENWIJK.

OVERZIGT DER BELANGRIJKSTE GEBEURTENISSEN.

13 Sept.

Heden deelen wij u een hoogst belangrijk artikel mede, geplaatst in den Franschen *Moniteur*, en dus een woord van Keizer *Napoleon III* tot het volk van Italie, ja geheel Europa.

Dat woord moet gij, waarde lezers! geheel kennen, om er eenigzins over te kunnen oordeelen.

Het luidt aldus:

„In de maand Julij jl, toen het Oostenrijksche leger en de vereenigde troepen van Frankrijk en Sardinie tusschen de Etsch en den Mincio tegenover elkander stonden, waren de kansen aan weêrszijden nagenoeg gelijk; immers hadden de troepen van Frankrijk en Sardinie den zedelijken invloed der behaalde overwinningen voor zich, het Oostenrijksche leger was talrijker en steunde niet alleen op geduchte vestingen, maar ook op geheel Duitschland hetwelk gereed stond om op het eerste sein partij voor Oostenrijk te trekken.

„Dat geval plaats grijpende zoû Keizer *Napoleon* in de noodzakelijkheid geweest zijn om zijne troepen van de Etsch te verwijderen en naar den Rhijn te rigten, en dan zou Italie's zaak, voor welke de oorlog ondernomen geworden was, zoo niet verloren, toch in groot gevaar geweest zijn.

„In die bedenkelijke omstandigheden achtte de Keizer in de eerste plaats voor Frankrijk maar vervolgens ook voor Italie voordeelig vrede te sluiten, mits de vredesvoorwaarden aan het programma, hetwelk hij zich gesteld had, beantwoordden en voor de zaak, welke hij ter harte genomen had, bevorderlijk waren.

„De eerste vraag was, of Oostenrijk het door ons veroverde grondgebied bij verdrag zou afstaan: de tweede, of het eerlijk afstand zou doen van het overwigt, hetwelk het in het geheele Schiereiland verworven had, — of Oostenrijk het beginsel eener Italiaansche nationaliteit zou erkennen, door zich met een foederatief stelsel te vereenigen, — of het, eindelijk, zou kunnen besluiten aan Venetie instellingen te schenken, waardoor dat gewest in de daad een Italiaansch land wierd.

„Aangaande het eerste punt, besloot de Keizer van Oostenrijk het door ons veroverde grondgebied zonder tegenkanting af te staan; en wat betreft het tweede beloofde hij de ruimste bewilligingen voor Venetie, voor de toekomstige inrigting van dat land Luxemburgs verhouding tot den Duitschen Bond als voorbeeld erkennende: maar het stelde die bewilligingen van den terugkeer der Aartshertogen in hun gebied, als van eene volstrekt onmisbare voorwaarde afhankelijk.

„Alzoo was het te Villafranca te beslissen vraagstuk zeer bepaald aangeduid: of de Keizer moest geene bedingen voor Venetie maken en zich tot de gewapender hand behaalde voordeelen bepalen; of hij moest zijne toestemming tot den terugkeer der Aartshertogen geven, ten einde gewigtige bewilligingen en de erkenning van het beginsel der nationaliteit te verwerven.

„De te volgen weg werd hem alzoo door het gezond verstand aangewezen: want het was niet te doen om de Aartshertogen met hulp van buitenlandsche troepen weder in hun land te brengen, maar integendeel om hen, onder degelijke waarborgen, te doen terugkeeren door den vrijen wil der bevolking, aan welke men zou aantoonen, hoe zeer die terugkeer voor de belangen van het groote Italiaansche vaderland bevorderlijk was.

„Ziedaar, met weinige woorden, een juist overzigt van de onderhandelingen te Villafranca; en voor ieder onpartijdige is het blijkbaar dat Keizer Napoleon door het vredesverdrag even veel en welligt meer verkreeg dan hij door de wapenen verworven had. Men moet zelfs erkennen, dat Keizer Napoleon niet zonder een gevoel van levendige sympathie ontwaarde met hoe veel opregtheid en vastberadenheid Keizer *Frans Jozeph* in het belang van den Europeschen vrede en wenschende zijne goede verstandhouding met Frankrijk te herstellen, niet alleen van eene zijner schoonste provincien maar ook van de misschien gevaarlijke maar in allen gevalle roemrijke politiek afstand deed, waarop Oostenrijks invloed in Italie berust had.

„Indedaad, wanneer het verdrag met opregtheid uitgevoerd werd, dan was Oostenrijk niet langer een magtige vijand, die alle nationale bewegingen van Parma tot Rome en van Florence tot Napels tegenhield, maar het werd integendeel eene bevriende mogendheid, daar het er opregt in toestemde om niet meer eene Duitsche mogendheid aan deze zijde der Alpen te zijn en om zelve de Italiaansche nationaliteit tot aan de kusten der Adriatische Zee te ontwikkelen.

„Na het voorgaande is het ligt te begrijpen; dat wanneer na den vrede het lot van Italie aan mannen ware toevertrouwd geworden, aan welke het lot des vaderlands meer ter harte ging dan kleine partiele voordeelen, het doel hunner bemoeijingen zou geweest zijn de ontwikkeling van het verdrag van Villafranca te bevorderen in plaats van die te belemmeren. Wat toch was eenvoudiger en zou meer van vaderlandsliefde getuigd hebben, dan aan Oostenrijk te zeggen: Gij verlangt den terugkeer der Aartshertogen? Welnu! het zij zoo! maar vervul dan ook ter goeder trouw uwe beloften ten aanzien van Venetie; en geef aan hetzelve een eigen staatsleven, een Italiaansch bestuur en een Italiaansch leger, met één woord, laat de Keizer van Oostenrijk aan deze zijde der Alpen niet meer zijn dan de Groothertog van Venetie gelijk de Koning der Nederlanden voor Duitschland slechts de Groothertog van Luxemburg is.„

„Het is zelfs mogelijk, dat men den Keizer van Oostenrijk door vriendschappelijke en opregte onderhandelingen zou hebben kunnen bewegen, om in schikkingen te treden, die meer beantwoordden aan de door Modena en Parma uitgedrukte wenschen.

„Na hetgeen gebeurd was, moest Keizer *Napoleon* op het gezond verstand en de vaderlandsliefde van Italie rekenen, en gelooven dat hetzelve de beweegredenen zijner politiek zou bevroeden, welke op het volgende neerkomt: „„In plaats van een Europeschen oorlog te wagen en bij gevolg de onafhankelijkheid van zijn land op het spel te zetten; in plaats van nogmaals 300 millioen uit te geven en het bloed van 50,000 zijner soldaten te verspillen, heeft Keizer *Napoleon* eenen vrede aangenomen, die, voor de eerste maal sedert vele eeuwen, de nationaliteit van het Schiereiland vestigt. Piemont, hetwelk meer bijzonder de Italiaansche zaak vertegenwoordigt, ziet zijne magt aanmerkelijk uitgebreid, en zal, indien het Italiaansche verbond tot stand komt, daarin de eerste rol spelen; maar al die voordeelen zijn aan ééne voorwaarde verbonden, te weten den terugkeer der oude souvereine huizen in hunne staten.

„Die taal zal, wij gelooven het nog, door het gezonde deel der natie begrepen worden, want wat zou anders geschieden? Het Fransche gouvernement heeft het reeds verklaard: de aartshertogen zullen niet door eene vreemde krijgsmagt in hunne staten teruggebragt worden; maar wanneer een gedeelte der voorwaarden van den vrede van Villafranca onvervuld blijft, zal de Keizer van Oostenrijk ontslagen zijn van al de ten voordeele van Venetie aangegane verpligtingen. Verontrust door de vijandige demonstratien op den regter oever van den Po zal hij zich op den linker oever dier rivier in staat van oorlog houden, en in plaats eener verzoenende en vredelievende staatkunde zal men eene politiek van haat en wantrouwen zien herleven, die tot nieuwe schokken en nieuwe rampen zal leiden.

„Men schijnt veel van een Europeesch congres te verwachten; wij wenschen van harte dat een congres tot stand kome, maar twijfelen of daardoor wel betere voorwaarden voor Italie zullen verkregen worden. Een congres zal slechts vorderen wat regtvaardig is; maar zou het regtvaardig zijn van eene groote mogendheid belangrijke concessien te verlangen, zonder haar daarvoor billijke schadevergoeding aan te bieden? Het eenige middel zou de oorlog zijn. Italie moge zich evenwel niet bedriegen: er is in Europa slechts ééne mogendheid welke *voor een beginsel* oorlog voert, namelijk Frankrijk, en Frankrijk heeft zijne taak volbragt."

Wat zegt gij daarvan?

Het antwoord zal wel niet, bedachtzaam als onze lezers gewoonlijk zijn, zoo dadelijk en in bepaalden zin worden gegeven, en waarlijk, wij verwachten dit evenmin, als wij moed zouden hebben, om onze eigene meening stoutweg te openbaren.

Genoeg, het is een zeer opmerkelijk stuk, dat onmiddelijk een verbazenden indruk maakte en nu, door duizenden gelezen en herlezen, stof geeft tot gewigtige op- en aanmerkingen en gevolgtrekkingen. „De Keizerlijke poli-

tiek is nu onthuld", roepen sommigen, maar wij antwoorden althans: "voor ons is zij toch nog eenigzins duister" en als deze Italie geluk wenscht met dit woord, houden wij onze zegenwensch nog terug. Wij moeten nog eens lezen en weder lezen en hooren en wederhooren en wij willen vooral oplettend luisteren naar de Keizerlijke dagbladen, wanneer die straks als tekstverklaarders op treden en menig half gesproken woord of onduidelijke, tweeslachtige uitdrukking aanvullen en ophelderen.

Keizer *Napoleon* is vertoornd op de Sardinische agenten, die in Italie een revolutionnairen geest hebben bewerkt!

Keizer *Napoleon* had het beter geacht, dat Italie terug gekeerd was onder het constitutionneel bestuur van zijne Hertogen!

Keizer *Napoleon* voorziet een nieuwen oorlog!

Zoo roepen de jobsboden van beroep.

Keizer *Napoleon* verklaarde op nieuw, dat Italie vrij is en dat er geen vrees behoeft te bestaan voor eene vreemde gewapende tusschenkomst.

Italie heeft zijn lot in eigen handen!

Zoo luidt de taal van anderen, die beter hoop hebben op de toekomst.

Wat ons eenigzins vreemd in de ooren klonk, is dit;

"de Keizer verraadt, dat hij aan den Etsch vreesde voor Oostenrijks overmagt.

"daarom achtte hij het geraden een eervollen vrede te sluiten, die beantwoordde aan het programma, dat hij zich zelven had gesteld. Oostenrijk trad toe, doch bedong den terugkeer der verdreven Vorsten, en beloofde; dat Venetie tot Oostenrijk zou staan, als Luxemburg tot Nederland. 't Gezond verstand deed die voorwaarde aannemen, en op die belofte vertrouwen, en nu was het doel om de Aartshertogen met constitutien in het land te doen terugkeeren, nadat eerst het volk was ingelicht omtrent zijne wezenlijke belangen.

"de Keizer verklaart, dat de regte mannen niet gekozen zijn, om het Volk te leeren, en had gewild, dat Midden Italie zich weer onder de plak der Hertogen had gesteld, ter liefde van Venetie.

"Nog hoopt de Keizer, dat Italie en ook Sardinie zullen doen, wat tot hun maatschappelijken vrede dient, zoo niet, dan wordt aan Venetie door Oostenrijk niet gegeven wat beloofd werd, dan zal Oostenrijk dreigend aan den Po blijven staan, dan zal men welligt nieuwe schokken en rampen te gemoet gaan.

"Men verwacht veel van een congres, maar zal een congres van eene groote Mogendheid concessien verkrijgen, zonder billijke schadevergoeding?

"Oorlog is, zooals de zaken nu staan en als die zoo blijven, het eenige middel, om Italie te geven wat het eischt, en te waarborgen wat het heeft.

"Maar wie voert oorlog om een *beginsel*?

"De Fransche natie in deze rekent hare taak volbragt."

Dat is onzes inziens een pleidooi ten behoeve van de Hertogen en van Keizer *Frans Jozeff* en een dreigend pleidooi tevens.

Of is het maar een "doekje voor 't bloeden?" Zegt de Keizer veel ten behoeve der Souvereiniteiten, om ei weinig voor te *doen*? Protesteert hij voor de *leus*, na eerst het zwaard te hebben getrokken en gehanteerd voor de zaak? Wil hij zeggen tegen Oostenrijk en de Aartshertogen, wat Koning *Victor Emanuel* sprak tegen de Toscaansche deputatie: "ik wil wel, maar ik kan niet!"

In een volgend nummer meer hierover.

Hoe is het nu met de kerkelijke Legatien? is verder eene belangrijke vraag.

Ook daarover zijn belangrijke mededeelingen gedaan.

Hoort wat men verhaalt:

Toen men te Rome wist, dat Frankrijk geen hulp wilde verleenen tot herstelling van het Pauselijk gezag in de Legatien, wendde de Paus zich tot den Franschen gezant en kreeg onmiddelijk toezegging van een corps van 20,000 man. Dat aanbod werd Frankrijk medegedeeld, maar de Keizer wilde tot het aanvaarden van dien bijstand geene toestemming geven.

De Fransche gezant, die een uitstapje deed naar Parijs, en op 24 Augustus terugkwam, vervoegde zich eerst op 29 Augustus bij den Paus en eischte, dat de wensch der bevolking van de Romagna werd vervuld, dat die bevolking haar eigen bestuur zou mogen kiezen, enz. enz.

De Paus wees de vervulling van dien wensch af, en daarop antwoordde de Fransche gezant: "dan zullen de Fransche troepen Rome verlaten!"

Toen — zegt men — verhief *Pius IX* met fierheid het hoofd en zeide:

Zoo is uw Gouvernement dan voornemens mij te *onttroonen*; het weet immers wel dat, indien het *heden* zijne troepen terugroept, Rome *morgen* in de magt der revolutie zal zijn, daar ik geen enkel regement troepen heb om mij te verdedigen. Het is geene edelmoedige handeling van eene groote mogendheid als Frankrijk, op zulk eene wijze zedelijken dwang te willen aanwenden om aan een *armen grijsaard* onmogelijke bewilligingen af te persen. Doch die grijsaard is de Paus; en met Gods genade zal hij pal staan. Zeg aan uw gouvernement dat Ik, met zulke onverwachte eischen bestormd wordende, niet meer in staat ben om aan de hervormingsplannen, welke ik in overweging had genomen, gevolg te geven. Het mag zijne troepen terugroepen, des goedvindende, en mij alzoo *noodzaken* om Rome, waar het mij heeft terug gebragt, weder te verlaten. Dan zal ik naar eenig afgelegen oord van het katholijke Europa de wijk nemen; en indien Europa mij eene schuilplaats ontzegt, zal ik des noods naar het uiteinde der aarde wijken, eer dan mijnen eed ontrouw te worden en mij ook maar het geringste deel van het gebied van den Heiligen Petrus te laten ontweldigen.""

Zoo zou de Paus hebben gesproken, althans de ultramontaansche pers zegt het, of ligt in dit verhaal de wensch, dat de Paus zoo mogt geproken **hebben**? Wil men de R. Catholieke Christenheid tegen Keizer *Napoleon* **bewerken**?

Er zal wel licht over deze zaak komen uit! — Frankrijk.

Volgens sommigen is het kardinaalscollegie over 's Keizers eisch verdeeld: eenige willen toegeven tot op de uiterste grens — anderen zelfverdediging van Rome — en nog anderen de vlugt van den Paus, 't zelfde waarheen.

Voorshands heeft *Pius* bevel gegeven, om een nieuw bataillon jagers te formeren uit de Zwitsers, die den Koning van Napels niet meer wilden dienen.

De *Univers*, het dagblad der Europesche ultramontanen, is woedend en ziet geel van nijd over de bevolking van Italie, die zooveel aanleg toont om vrij te zijn.

Een ander blad der Jezuiten roept Frankrijk vleijend toe: "denk toch, dat het schoonste juweel aan uwe kroon deze titel is: "de oudste zoon der Kerke!"

Volgens andere berigten is de Pausselijke nuntius, Prins *Chigi*, per telegraaf naar Rome ontboden, ten einde deel te nemen aan de beraadslagingen over belangrijke hervormingen van administratieven aard in den Kerkelijken Staat.

Dit zou verstandig zijn van *Pius IX*, die volgens een brief uit Keulen niet beter wordt. Zijne beide voeten zijn aangestoken en de wonden, die zich vertoonden, zullen open blijven. Zoo begon ook de laatste ziekte van *Gregorius XVI*.

Overigens geeft Italie geen nieuws. Parma zendt eene deputatie naar Parijs en uit de Romagna wordt een adres gezonden aan Keizer *Napoleon*, om bescherming.

De begenadigde bannelingen maken het den Franschen Keizer lastig en sommigen hunner voeren stoute taal, wel wetende, dat die gaarne gehoord wordt en menigeen zegt: "'t is waarheid, zij werden op onregtvaardige wijze uitgedreven!" Maar anderen laten er op volgen: "waren zij ook onder hen, die *Louis Philippe* verjoegen? En met welk regt?"

Er zijn lastige vragers.

In Oostenrijk begint men verstandig en billijk te handelen ten aanzien van de Protestanten, iets, dat in het oog der ultramontanen wel niet zal behooren tot de zegenrijke gevolgen van de tot dogma verklaarde "onbevlekte ontvangenis van Maria."

Maar de ultramontanen, hoe het hen ook tegenloopt zitten niet stil. Zij hebben bewerkt, dat de academie prediker te Insbruck, de jezuiten-pater *Max von Klinkowstrom*, bekend door zijne hevige leerredenen aan de badplaats Ischl, zal prediken gedurende de aanwezigheid van de Aartshertogin *Sophie*, die even dweepzieke als slimme Vorstin, aan wier leiband de Keizer tot nu toe liep, voor de Keizerin *Carolina Augusta*, voor de Hertogin *Adelgunda* van Modena en voor de Aartshertogen *Carel*, *Lodewijk* en *Carel Lodewijk*, allen beschermers der jezuiten-orde.

Men zegt, dat de Minister *von Kempen* moest aftreden omdat hij dien Pater belet had te Weenen te prediken.

Die Vorsten en Vorstinnen hebben in den jongsten tijd nog weinig geleerd.

De Engelsche pers zal na het lezen van *Napoleons* politiek manifest in den *Moniteur*, nog wel sterker aandringen tot waakzaamheid en tot bevestiging van elk zwak punt des Lands, omdat er uit de kolommen van het Fransche Regeringsblad weer iets of wat kruiddamp komt.

Zij verdedigt overigens met kracht de vrijheid van Italie, en het orgaan van Lord *Palmerston*, dat thans wel naast den *Moniteur* mag worden gelegd, antwoordt op de vraag: of de wenschen der kerkelijke Legatien door de Europesche Mogendheden gunstig zullen worden opgenomen met eene andere zeer ernstige vraag, en wel met deze: ""*Zullen de meest heilige belangen van het regt, van de regtvaardigheid en van de menschelijkheid nogmaals met voeten worden getreden, evenals in* **1849**, en zal verder eene kerkelijke kaste worden gehandhaafd in 't bezit van rijkdommen en in de uitoefening van eene verfoeijelijke tirannie!"

Als zoo iets door den gezant van Frankrijk tegen *Pius IX* was gezegd, toen deze het hoofd fier ophief, en verkondigde, dat hij geen tittel of jota zou afstaan van zijn Pausselijk *regt!*

Maar laten wij ook eens hooren wat een Fransch blad zegt over het Pausselijk Bewind.

"Wat zouden de godsdienstige Franschen — vraagt de Parijsche *Opinion* — wel zeggen, als hier geschiedde, wat te Rome plaats heeft? Onderstel dat de politie in Frankrijks hoofdstad er zich mede bemoeide, om te onderzoeken of wij wel paaschfeest vierden, en de namen van hen, die dat verzuimden, openbaar maakte aan de deuren der kerk, dat elke discussie werd verboden, elk in de ooren der priesters wanluidend woord gestraft en de godsdienst alzoo in plaats van de bevrediging eener behoefte van *hoofd* en *hart* niets anders ware, dan de gehoorzaamheid aan een politie-reglement — zou dan geheel Frankrijk niet opstaan tegen zulk eene *tirannie?*"

Of het ook tijd wordt dat de Paus anders huishoudt!

Overigens is er weinig nieuws, en eindigen wij ons Overzigt met deze tijding: de Keizer van Marokko is dood.

Wij deelen nog de volgende Telegrafische berigten mede:

Londen, 10 Aug. In de City werd gisteren verzekerd, dat de Regering bereids krachtige vertoogen aan de legatie der Vereenigde Staten gerigt heeft, ten opzigte van het in bezit nemen van een nabij de Fraserrivier gelegen eiland, terwijl over het Souvereiniteitsregt op dat eiland nog onderhandeld wordt.

Het artikel in den Franschen *Moniteur* heeft hier een ontzettenden indruk gemaakt en vrees voor de toekomst verwekt.

Te Alexandrie zijn berigten ontvangen van den 3 dezer uit China. Daaruit verneemt men, dat de Engelsche en Fransche gezanten op hunne reis naar Peking op de Peiho met kanonschoten zijn ontvangen. Drie Engelsche oorlogschepen werden in den grond geboord, zestien officieren werden gedood, terwijl de Engelsche admiraal gewond werd. De gezantschappen waren genoodzaakt terug te keeren.

12 Sept. Op de *Great Eastern* is een der stoomketels gesprongen. Daarbij zijn 4 stokers gedood, doch het vaartuig zelf is onbeschadigd gebleven.

Parijs, 12 Sept. Volgens een heden alhier uit Parma ontvangen berigt, heeft de constituerende vergadering aldaar met algemeene stemmen het regerende Vorstenhuis voor altoos vervallen verklaard van den troon en tevens zich eenparig verklaard voor de aanhechting van het hertogdom Parma aan Sardinie onder het bestuur van koning *Victor Emanuel*.

BINNENLANDSCHE BERIGTEN.

Maandag den 19 dezer zal de vergadering der Staten-Generaal door Z. M. den koning op de gebruikelijke wijze worden geopend.

— 7 broodbakkers uit Kampen zijn door den regter-kommissaris te Zwolle gehoord wegens een drukpersdelikt, het doen drukken en verspreiden bij de laatste gemeente-verkiezingen van 550 aanbevelingsbriefjes alleen onderteekend met "eenige kiezers."

— Bij koninklijk besluit is mr. *Æ.* baron *Mackay*, gekommitteerde der regering bij de Maatschappij van Weldadigheid te Rotterdam, bevorderd tot kommandeur der orde van den Nederlandschen Leeuw.

— De Brusselsche korrespondent van de *A. Ct.* meldt dat de graaf van Vlaanderen, als hij eerlang Nederland bezoekt, de noodige schikkingen zal maken betreffende eene bijeenkomst der koninklijke familien van Nederland en Belgie, die gehouden zal worden ter gelegenheid van de feesten te Luxemburg te geven, bij de opening van den spoorweg, die het groothertogdom aan Belgie, Frankrijk en Duitschland verbindt, welke feesten waarschijnlijk den 27 of 28 zullen plaats hebben.

— Het *H. en E. bl.* meldt, dat de begrooting voor 1860 nog steeds een onderwerp van overweging bij den ministerraad uitmaakt. De raad van staten zou toch een hoogst ongunstig advies hebben uitgebragt over de begrooting van het budget van oorlog, die niet minder dan 4 tonnen gouds hooger zou zijn dan die van het vorige jaar.

Men wil ook weten, dat de minister van financien het plan zou koesteren om het zegel op de dagbladen binnen kort te verminderen of af te schaffen, in verband met de toegezegde herziening van de wet op het zegelregt.

— Men verneemt, dat het Z. M. den Koning heeft behaagd, dezer dagen eene aanmerkelijke uitbreiding te geven aan het korps officieren van gezondheid en pharmaceuten bij het leger in Neêrl.-Indie. Die uitbreiding gaat gepaard met verbeterde uitzigten op bevordering, vooral tot de hoogere rangen.

Van dezen maatregel zal het onmiddelijk gevolg zijn eene meer omvattende geneeskundige verzorging bij het Indische leger. Hij zal tevens weldadig werken bij epidemiën onder de inlandsche bevolking, en tot verspreiding van nuttige kundigheden.

— Men schrijft uit 's Hage aan de *Amst. Ct*:

"Men zegt dat de prins *van Oranje* binnen kort een uitstapje zal doen naar het groothertogdom Luxemburg."

Groningen, 10 Sept. Een ontzettend ongeluk heeft te Eppenhuizen plaats gehad. De landbouwer *Bebingh* met zijne twee zoons s avonds tusschen acht en negen uur met een kapwagen, bespannen met twee paarden, van Norgermarkt terugkeerende, was geen vijftien minuten van zijne woning meer verwijderd toen de paarden eensklaps aan het hollen geraakten en met den wagen in eene sloot stortten, met het ongelukkig gevolg, dat men den jongsten zoon dood in den grootendeels verbrijzelden wagen vond, terwijl *Bebingh* en zijn oudste zoon uit den wagen gestort of gesprongen zijn, waarbij eerstgenoemde doodelijk gewond werd en reeds aan de gevolgen bezweken is. Ook de oudste zoon heeft zich vrij erg bezeerd. De familie heeft alzoo door dit noodlottig ongeluk een dubbel verlies en het dorp Eppenhuizen in genoemden landbouwer een zijner geachtste ingezetenen verloren.

— In plaats van den heer *C. J. M. Jongkindt Koninck*, benoemd tot directeur der kolonien van weldadigheid te Frederiksoord, is tot onderdirecteur van de landhuishoudkundige school alhier, door het bestuur benoemd de heer *J. Bocke*, uit Haarlem.

De Verteller, enz.

Chloroforme van vroeger.

Een aantal jaren geleden, had het volgende voorval te Napels plaats. Een vreemdeling trad bij een limonadeverkooper binnen en gebruikte een glas ijswater. Eenige oogenblikken later kwam een welgekleede jufvrouw en eischte een glas limonade. Na te hebben gedronken, wilde zij betalen; doch bevond, tot haren grooten schrik, dat zij vergeten had hare beurs bij zich te steken. Niets natuurlijker, dan dat de vreemdeling, op eene galante wijze aanbood, hare schuld over te nemen. — Op eene bevallige wijze nam zij dit beleefdheidsbetoon aan, op voorwaarde evenwel, dat hij haar naar hare woning zou vergezellen, om dáár zijn uitgeschoten geld terug te ontvangen. Hij bewilligde en bood haar zijnen arm aan, hetwelk zij zich liet welgevallen. Na hem door eenige straten te hebben geleid, bood zij hem een snuifje aan; hij wilde niet weigeren en snoof, doch viel, na nog eenige stappen te hebben gedaan voor dood ter aarde. — "Ach, mijn man, mijn arme man!" riep de dame wanhopig uit en stond radeloos, toen eenige lieden uit de buurt kwamen aanloopen, en haar raadden den doode in een nabijgelegen huis te doen brengen en eenen docter te halen, ten einde nog eenige pogingen ter zijner redding te beproeven. — "Ach ja! riep zij, alsof zij zich bezon — maar zoo kan ik hem toch niet laten liggen." Zij nam derhalve zijn geld, zijn horologie, zijne ringen, en wat hij verder in zijne zakken had in bewaring en spoedde zich met alle teekenen van radeloosheid weg, om hunnen huisdoctor te halen — Na verloop van nagenoeg een kwartuur kwam de vreemdeling weder tot zich zelven, ten hoogste verwonderd over den toestand, waarin hij zich verplaatst zag. Maar de omstanders begonnen hem te troosten en zeiden hem, dat zijne vrouw zeer ontsteld was heengeloopen, en dat zij dadelijk met eenen arts zou terugkomen — En nu kwam hij tot volkomen bezinning en bemerkte dat hij schandelijk was

BUITENLANDSCHE BERIGTEN.

FRANKRIJK

In den *Univers* leest men een brief uit Rome waarin o. a. het volgende voorkomt: „Gisteren, 29 Augustus, heeft Z. Heiligheid *zich verwaardigd* den gezant van Frankrijk *in zijne tegenwoordigheid toe te laten.* Men wil weten, dat de door den hertog de Grammont gedane voorstellen wat de Romagna betreft, onvereenigbaar zijn met de regten en de waardigheid van den H. Stoel, en eenige *onzinnigen* haasten zich om daaruit af te leiden, dat, ingeval de paus de aanneming van die voorstellen weigert, de fransche bezetting-troepen zullen huiswaarts keeren; hetgeen beteekent, dat *men*, na den paus op zijnen troon te hebben hersteld, plotseling de hand van hem zal aftrekken, opdat die troon worde vernietigd onder de slagen der piemontesche en mazzinistische faktien; met andere woorden men schrijft aan keizer *Napoleon* de beginselen toe van den minister *de Cavour*, en men wil doen gelooven, dat de keizer zich zal laten gebruiken tot vernietiging van het werk, hetwelk hij als president van de republiek heeft tot stand gebragt, op aansporing van het christelijke Frankrijk. Men fluistert hem niet in, dat hij de noodlottige geweldadigheden ten voorbeeld moet nemen, welke *Napoleon I* ten van hebben gebragt, maar men raadt hem den weg der huichelarij in te slaan.

Het doel is geenszins om den doorluchtigen grijsaard, den heiligen kerkvoogd, den stedehouder van onzen Heer Jezus Christus, persoonlijk geweld aan te doen. Verre van daar, men zal hem slechts aan de menigte overlaten. En men houdt aan het hoofd van de fransche natie de schaal met water voor, waarin hij in onschuld zijne handen kan wasschen. Hij levert slechts dien anderen regtvaardige over aan de hedendaagsche joden, roepende: *accipite eum vos* (neem gijlieden hem over), want die regtvaardige heeft, even als zijn Meester, de stoutheid om te antwoorden, dat hij koning is: *Ego sum Rex.* Voorts wordt *Pius IX* ook aan de blikken van de wereld voorgesteld. Zijne onderdanen hebben hem de doornenkroon op het hoofd gedrukt, terwijl de heer *About* en een drom van godslasterlijke schrijvers hem den purperen mantel van den smaad om de schouderen hebben geworpen: *Ecce Homo* (zie den Mensch)"

ENGELAND.

Schulden lazen wij dezer dagen, zijn ballast dien men niet gemakkelijk over boord kan werpen en die menig scheepje ten gronde rigt. Doch dit is slechts waar met betrekking tot bijzondere personen, niet met betrekking tot staten. De rijkste staat is vaak die, welke de meeste schulden bezit. Dit ziet men aan Groot-Brittanje, het land, dat de rijkste hulpbronnen heeft en toch in de rei der schuldvoerende natien bovenaan staat.

Dezer dagen is, op last van het Lagerhuis, een staat opgemaakt van het bedrag der Engelsche nationale schuld van het jaar 1693 af tot den 31sten Maart 1858. In het eerstgenoemde jaar bedroegen de gezamenlijke schulden slechts 80,811,204 gulden; in het jaar 1858 daarentegen de verbazende som van 9660,942,648 gulden. Dat is nog een ander sommetje dan de schuld van Nederland, welk land anders ook niet misdeeld is in dit opzigt.

DUITSCHLAND.

Kladderadatsch had dezer dagen twee caricaturen, die een denkbeeld kunnen geven van den geest, die in Duitschland heerscht. Boven de een staat: „Frankrijk, dat nooit gewapend was, ontwapent zich." Eene figuur, omhangen met alle soort van oorlogs-materieel, gemakkelijk herkenbaar aan den arendneus, is, bij wijze van mantel omhangen met een exemplaar van den *Moniteur*, waarin men leest: „het Keizerrijk is de vrede, derde editie." — De ander stelt den Keizer voor op eene kermis, lovende en biedende over den prijs van beeldjes Hij heeft reeds een Keizer van Oostenrijk gekocht, die half uit zijn rokzak steekt en houdt in zijne handen een Pruissisch soldaat en een Engelsch matroos. „Ik weet niet wie van beiden ik zal kiezen" zegt *Napoleon.* „Gij moet ze beide nemen, het zijn de twee eenigen, die mij overblijven van de grooten, ik kan ze niet afzonderlijk verkoopen," antwoordde de koopman. „Dan zie ik er van af, want zij zouden mij te duur te staan komen," hernam de Keizer.

— Ook in Rusland wordt de vrijheid grooter. De werken van *Mieckowitz* worden te Warschau herdrukt, even als de vertaling der werken van *Ostrowski.* Vroeger werd men verbannen, als men ze las. De dagbladen zijn in hunne politieke beschouwingen zoo goed als geheel vrij. Ook het lot der bannelingen in Siberie is zeer verzacht.

— Te Weissenburg heeft de politie een dertienjarigen knaap aangehouden, die voor zijne spaarpenningen de reis van Stuttgart naar Parijs wilde maken, om den Keizer te vermoorden. Het kind is naar zijne ouders teruggezonden.

— In een der Zwitsersche dagbladen wordt medegedeeld, dat de kapelmeester van sultan *Abdul-Medjid*, met eene uit diens harem ontvlugte sultane te Geneve is aangekomen. De eerstgenoemde is een tot het Islamismus overgegaan Bohemer, terwijl de schoone vlugtelinge, die hij als zijne vrouw heeft erkend, in den harem tot de sultanes-favorites van den grooten Heer behoorde. Naar men zegt, moet zij door hare bedrevenheid in de zangkunst uitmunten.

— Dezer dagen is te Uster overleden de fabriekant *Kunz*, oud in de zestig jaren, van wien men zegt dat hij een vermogen van omtrent 30 millioen francs nalaat. Zijne etablissementen strekken zich over de kantons Zurich, Aargau en Glarus uit. Hij werd de spinnerkoning genaamd, en hield verscheiden honderd menschen aan het werk. Dit is het grootste wat van hem gezegd kan worden. Overigens was hij de baatzuchtigste, gierigste, hardvochtigste mensch van de wereld. Bij de groote spinnerij aan de Aabeek bewoonde hij een eng, smerig bovenkamertje, zonder gordijnen en bijna zonder meubels. Zijne maaltijden hield hij staande in de keuken met eenen knecht en eene oude meid. Hij wilde van niets hooren dat tot gemak of veraangenaming des levens kon dienen Zijn gewoon zeggen was: Mallepraat! Deugen niets. Moeten maar sparen en werken!" Hij was niet gehuwd, en stierf zonder naaste bloedverwanten of eenigen vriend achter te laten. Als hij andere menschen vrolijk zag, scheen hij zich te ergeren. Erfgenamen zijn de nakomelingen zijner vier zusters. Mogen dezen behartigen, dat men bij het graf van hunnen rijken oom met volle regt zeggen kan: „U heeft de dood uit een moeijelijk leven verlost. Gij waart een arm man."

— Hoe weinig men in Zwitserland een nieuwen oorlog aan de grenzen verwacht, blijkt uit het aldaar gevormde grootsche plan, om een tunnel door den St. Gotthard aan te leggen, ten einde zelfs in den winter, wanneer de passage over dat gebergte wegens de sneeuw onmogelijk is, het vervoer van vrachtgoederen naar Italie en terug te kunnen voortzetten. Het is natuurlijk eene zeer moeijelijke onderneming, maar sedert het aanleggen van den Hauenstein-tunnel bestaat er geen twijfel ten aanzien van de uitvoerbaarheid van dit nieuwe reuzenwerk.

ASSEN, 13 Sept.

TELEGRAFISCHE BERIGTEN.

Batavia, 25 Julij. De Sultan van Bandjermasin heeft afstand van den troon gedaan en is te Batavia aangekomen.

Amsterdam. Maandag, 12 Sept. Op de beurs van heden was de slotkoers der **effecten** als volgt: *Nederl.* $2\frac{1}{2}$ pCt. $64\frac{3}{4}$ percent. dito 4 pCt. $98\frac{3}{4}$ percent. — *Rusland* bij Hope en Comp. 1798 en 1815 5 pCt. $104\frac{3}{8}$ percent. — *Oostenrijk* Nieuwe Metallieken 5 pCt. $71\frac{1}{2}$.

Granen en Zaden.

Koolzaad hooger; op September f 339. — Raapolie williger; op zes weken f $35\frac{1}{4}$. — Zware Pruissische Rogge iets hooger. — Graanmarkt overigens onveranderd.

Gisteren morgen is in het Loonerveld in deze gemeente, in eene keet van *Jan Boer*, het volgend noodlottig geval gebeurd: de man was aan de niet ver van daar gebouwd wordnde sluis aan het werk; de vrouw was naar het nabürige Loon gegaan om karnemelk te halen en had hare 3 kinderen, waarvan het jongste nog slechts weinige weken oud is, achtergelaten. Het oudste, een meisje van 6 a 7 jaren, een kooltje in de stoof willende nemen, kwam te digt bij het vuur, zoodat hare kleederen in brand geraakten; in haar angst liep zij naar buiten, waardoor de brand natuurlijk heviger werd. Tien passen van de keet is zij allervreesselijkst gebrand neergevallen, terwijl er geene hulp in de nabijheid was; in dien toestand vond haar vader haar, die eindelijk kwam toeschieten; men kan begrijpen, welk een aanblik dit voor hem was; hij haastte zich het kind op den arm te nemen; als het ware tot aan het hoofd toe gebraden, had het nog even de kracht, om hem het geval te verhalen, en toen stierf het.

— In 't verslag der onderwijzers vereeniging, vorige nommer, staat: „hij (de spreker) stond stil bij eenige gebreken der wet." Lees: hij voerde bedenkingen aan omtrent eenige bezwaren, die tegen de wet werden ingebragt.

In 't daar vermelde besloten examen voor de natuurkunde zijn, van de acht deelnemers, deze drie, met gelijke aanspraak, de eersten geweest: *L. J. Meijer*, hulponderwijzer te Assen: *J. Temminck*, hulponderwijzer te Meppel en *G. H. Molewijk*, hoofdonderwijzer te Drouwen. Bij 't lot is den eersten de voorgestelde aanmoediging, aan de beide anderen een boekgeschenk uitgereikt. De prijs van de kennis der globe, naar welken er zeven dongen, is toegewezen aan *W. Elling*, onderwijzer te Loon.

In de gelden van deze aanmoedigingen, en de vroeger vermelde was door beschikking van HH. Gedeputeerde Staten van Drenthe voorzien.

· **Hoogeveen**, 12 Sept. Gedurende de maand Augustus 1859, zijn de Hoogeveensche vaart der Drentsche Kanaalmaatschappij afgevaren:

	Vaaartuigen.	metende te zamen.
Uit Hoogeveen	875	24022 tonnen
Boven sluis II en III of Roogat en Osseslui	139	3053 „
Boven de Meppeler sluis	247	5517 „
Totaal	1261	32592 „

Behalve 60 kleine of ongemeten Vaartuigen; terwijl het Totaal der Afvaartsgelden over die maand bedraagt f 2867.94.

· **Balloo**, (gemeente Rolde.) 11 Sept. Als eene bijzonderheid kan van hier berigt worden, dat bij den landbouwer A. P. zich dezen zomer een bijenzwerm gehuisvest heeft in een hol, in het onderste gedeelte van een appelboom, hetwelk gisteren door den landbouwer *Jan Abels* er uitgehaald is en meer dan 35 halve Ned. ponden honig had gemaakt. Het is te hopen, dat alle jaar zich dit moge herhalen.

· **Oosterhesselen**, 8 Sept. De jaarmarkt was hier heden druk bezocht; er waren aangebragt 30 koeijen en 590 varkens, alles ging vlug van de hand, zoo dat er niets onverkocht is overgebleven. De koeijen golden van f 50 tot f 115, de jonge varkens van f 3 tot f 20 en daar boven.

* **Stads-Kanaal**, 11 Sept. Heden morgen werd door den Rijks-veldwachter *Vlietstra* gevangen genomen de persoon T. B. K., van beroep bakker, die van verscheidene misdaden wordt verdacht gehouden. Genoemde beambte heeft hem daarop, geadsisteerd door den gemeenteveldwachter *Marwitz*, naar 't huis van arrest te Winschoten overgebragt.

· **Smilde**, 10 Sept. Een allerliefst meisje, ruim twee jaar oud, van H. M. te Hoogersmilde, was een korten tijd zonder opzigt gelaten. Toen men, verontrust over het lang wegblijven, er naar ging zoeken, werd het levenloos in een zinkgat van den buurman terug gevonden. Met het hoofd voorover lag 't er in, en was welligt zoo gesmoord. De ouders zijn nameloos bedroefd, en dit is niet te verwonderen, ook zij ondervonden immers zoo smartelijk, dat men zulke jonge kinderen geen oogenblik zonder toezigt alleen mag laten.

* **Dwingelo**, 12 Sept. Als eene bijzonderheid kan van hier gemeld worden, dat op een stuk gemest hooiland, groot 2 dagwerken, is gewonnen aan hooi van de eerste snede 17 duizend en van de tweede 7 duizend, dus te zamen 24 duizend ponden; hoewel nu de hooioogst dit jaar zeer voordeelig was; achten we dit buitengewone verbouw der vermelding waardig.

· **Meppel**, 12 Sept. Heden morgen was de inschrijving voor de geldleening, groot *f* 46000, rentende $4\frac{1}{2}$ pct, ten laste dezer Gemeente, voor het oprigten en in werking brengen van een gasfabriek voor rekening dezer gemeente geopend. Dadelijk werd er voor eene som van f 20.000 ingeschreven, die achtervolgd werd door eene van f 7000, eene van f 2000 en een van f 1000 Zoodat er reeds heden morgen voor een kapitale som van f 30000 zijnde voor bijna $\frac{2}{3}$ der vereischt wordende som was deelgenomen. Wij verblijden ons hierin en hopen dat wij ons in den winter van 1860 in eene straatverlichting door gaz zullen kunnen verheugen.

Bij de ingezetenen der gemeente Assen, gaat het volgend adres ter teekening rond:

Aan de 2e Kamer der Staten-Generaal.

Geven bescheiden maar vrijmoedig te kennen de ondergeteekenden Ingezetenen van Assen, Provincie Drenthe; dat zij zich gedrongen gevoelen om zich tot u te wenden zoowel in het belang van 't algemeen als van hunne Provincie en gemeente in het bijzonder.

Dat toch de aanleg van Spoorwegen tot die belangen behoort en men in het Noorden zoo wel als in het Zuiden des Rijks reikhalzend naar dien aanleg uitziet, zoodat men in de daad des wachtens moede is.

Dat de vervulling van den lang gekoesterden wensch thans alleen van de 2e Kamer der Staten-Generaal afhangt, terwijl toch de Regering het hare heeft gedaan, om aan de behoefte te voldoen.

Dat echter de 2e Kamer eene houding heeft aangenomen die voor 't minst onbegrijpelijk mag genoemd worden daar zij eerst met lofwaardigen ijver de Regering aangespoord hebbende om het tot stand brengen van spoorwegen te bevorderen, thans nu deze daaraan heeft voldaan, de zaak onafgedaan laat, haar, als wij ons zoo mogen uitdrukken, op de lange baan schuift.

Dat, mogen daarvoor ook al, wat wij niet weten, goede redenen bestaan hebben, intusschen de tijd verloopt en niets tot stand komt.

Dat 't toch ook wel niet mogelijk zal zijn, aller ver-

---

drogen geworden.

—

Omtrent den verkoop van granen bij het gewigt, zegt het laatste nommer der *Volksvlijt*:

„Het koopen en verkoopen van granen bij het gewigt is zoo zeer te verkiezen boven dat bij de maat, dat niemand dit zoude nalaten wanneer er niet twee groote zwarigheden te overwinnen waren: de meerdere last, dien wegen boven meten heeft, en, wat het ergste en moeijelijkste te overkomen is, de „ouder gewoonte," dezelfde droevige „ouder gewoonte" die het zoo gewenschte algemeen invoeren van eenvormige maten en gewigten en hier te lande van het tientallige stelsel belemmert. De Engelschen hebben ook tegen die gehechtheid aan het oude, bij eene eerste poging om die gewoonte te veranderen, hoe verkeerd het ook wezen moge, te strijden. De graanhandelaars te Liverpool, en, in navolging van deze, de voornaamste markten van Noord-Engeland behalve Smith en een paar andere plaatsen, hebben den centner in eental, 100 Engelsche ponden, aangenomen als grondmaat voor den handel in alle granen — ach, waren wij in Nederland ook zoo wijs! Maar nu komt er een leger van graanverbruikers, molenaars, bakkers, graanslijters en dergelijken tegen dien maatregel op en verklaart die nieuwigheid voor onuitvoerbaar, omdat, de reden is waarlijk kluchtig, zij gewoon zijn om de tarwe te verhandelen bij de 70 ponden, de garst bij de 60 ponden, de haver bij de 45 ponden, maïs en boonen bij de 480 ponden, erwten bij de 504 ponden, tarwemeel bij de 196 of 280 ponden, en havermeel of maïsmeel bij de 196 of 240 ponden; want dergelijke verschillen, hoewel niet dezelfde, heerschen op de markten van Glasgow en Hull en de voornaamste markten van Groot-Brittannie. Zij waren dus zeker reeds op den goeden weg, maar vinden het thans ondoenlijk om dien geheel te volgen.

—

Straf voor een slapenden schildwacht.

—

Alsoo de tegenwoordighe Jan Dircxz, Droochscherer en Burger te Steenwyck, onder den Hove van Vrieslant gevangen. Vermidts by in der nacht te Steenwyck, voor eenen anderen Wakende, op der Schildwacht bevonden is Slapende, Contrarie der Ordonnantie en Artyckelbrieff bij die van Steenwyck bezworen, daerom bij luyt derzelver Ordonnantie, aan lyff ende leven gestraft te Worden verdient heeft; niet te min 't voorsc. Hoff, meer geneyht tot gratie dan tot Strengheyt, in den naeme ende van wegen Z R K. Maj. Conink van Germanien, van Spaenjen, Aertshertoghe van Oistenryck, Hertoghe van Bourgonjen, van Brabant, Grave van Hollant, Zeelant, ende Heere van Vrieslant:—Condempneert denselven Jan Dircxz. dat hij Voirtaen noyt Weder voor Yemant anders en sal mogen Waken, dan voor hem Selven, en Voortz, dat hem die Scerprichter een lit van den Cleynen Vingher van Syn linkerhant zal afhouwen. Actum, Leeuwarden den 23 Novembris Anno MDXXVI. By my, G. S. Stadtholder, T. v. Burmania, Alphen en Camerhouwer.

—

Hout-Gas.

De stad Wilmington in Noord-Carolina wordt thans met

langen te bevredigen, en men, welke verandering in rigting of in de voorwaarden der concessie ook mogt worden aangebragt, steeds een werk zal verkrijgen dat niet aan allen voldoet.

Dat men het volmaakte niet kunnende verkrijgen zich behoort te vrede te stellen met het vrij goede, vooral in eene zaak waarin zoo vele tegenstrijdige belangen voorkomen.

Dat Suppllanten daarom bescheiden maar dringend verzoeken, dat de zaak der spoorwegen eerlang ook bij de tweede kamer worde afgedaan door het aannemen van de daaromtrent aanhangige voorstellen, of dat niet de twijfel rijze, of Neerlands vertegenwoordiging, waar het groote belangen geldt, door naijver verdeeld wel bij magte is iets tot stand te brengen.

29 Augustus 1859.

KERK- EN SCHOOLNIEUWS.

Door de benoeming van ds *v. Hasselt* tot sekr. der al gemeene synode is te Sneek 't volgende zestal opgemaakt *H. Brouwer* (Veendam) *J. P W. Feith. E. J. P. Jorissen, J. M. Kolf, P. van Limmik* en *H Worst*

Advertentien.

Bevallen van een' ZOON Vrouwe J KAPPEIJNE VAN DE COPPELLO—HESSELINK

Uithuistermeeden, 8 Sept. 1859.

Eenige kennisgeving.

Heden overleed aan de gevolgen eener slepende ziekte mijne hartelijk geliefde echtgenoot ANNA MARIA DINCKGREVE, in den ouderdom van 45 jaren, na eene gelukkige echtvereeniging van 15 jaren, mij nalatende drie kinderen, die nog maar ten deele beseffen, wat zij in haar verliezen.

Sleen den 10 Sept. 1859.

S. G. E. DINCKGREVE,
Genees-, Heel- en Verloskundige.

Heden ochtend ongeveer vijf uur overleed, na eene kortstondige ziekte, ons innig geliefd dochtertje CHRISTIANA ANTHONIA, in den ouderdom van ruim drie en een half jaar.

Assen den 13 September 1859.

J. W. CALLENFELS
C. A CALLENFELS — GASINJET.

Een Hulponderwijzer,

bezittende de acte van bekwaamheid als ***HOOFDONDERWIJZER*** gewoon in eene talrijke school werkzaam te zijn, en bekend met het ***ORGEL-*** en ***PIANO-SPELEN***, zag zich liefst zoo spoedig mogelijk ***verplaatst*** in eene der Noordelijke Provinciën. Adres aan den heer W. HESSEL Boekhandelaar te Heerenveen, onder letters A IJ.

H.H. Onderwijzers!

De ondergeteekende blijft zich bij voortduring minzaam aanbevelen tot het leveren van **SCHOOLBEHOEFTEN** in de lagere scholen, is steeds ruim voorzien van **Schoolboeken, Papier, Leijen, Griffels, Stalen** en andere **PENNEN, Prenten** enz. enz.

Assen, 10 September 1859.

H. MEFFERT.

Tegen 1o November benoodigd: eene

Kindermeid,

van omstreeks 30 jaar, bekwaam en van goede getuigschriften voorzien, ter oppassing van 6 meisjes van 9 jaar tot circa 4 maanden; benevens eene

Keukenmeid,

welke insgelijks goede getuigenissen moet kunnen vertoonen Brieven *franco* onder lett. **V** bij den Boekhandelaar H P A. VAN GORCUM te Assen.

BURGEMEESTER en WETHOUDERS der gemeente Groningen gedenken onder nadere goedkeuring, door Mr. J. L TRIP, Rentmeester van de Stads-Veenen en Ter Apel, ten overstaan van den Notaris J J DE BLéCOURT, residerende te Wildervank, op Zaturdag den 17den September 1859, des morgens precies te elf uur, ten huize van den Verlaatsmeester J. J HUIZINGA te Stadskanaal, gemeente Wildervank, publiek ***aan de meestbiedenden***, in vier perceelen te verkoopen:

De Stads vierde Turf,

welke dit jaar op het Stadskanaal gegraven is.

De voorwaarden van Verkoop zullen vier dagen bevorens ten huize van verkoop ter lezing worden gelegd.

Wildervank den 13 September 1859.

De Notaris:
J. J. DE BLéCOURT.

De gewone jaarlijksche Verkooping

van de vierde BOEKWEIT, in het Smeulveen te Noord- en Zuidbarge, toebehoorende aan de Dr. Veen en Midden-Kanaal-Maatschappij, gevestigd te Dordrecht, zal plaats hebben op Donderdag den 15 September aanstaande, des morgens te 10 uren beginnende met plaats 2, aan de Smeulgrup.

Odoorn, 12 Sept 1859

J. SCHUTSTAL,
Deurw.

PUBLICATIE.

GELDLEENING

TEGEN

VIER EN EEN HALF PROCENT.

BURGEMEESTER en WETHOUDERS van Meppel,

Gelet op de besluiten van den Raad dezer Gemeente dd 27 Julij en 6 September jl. no. 8/A en 11/G, maken bij dezen aan de belanghebbenden bekend:

1o dat tengevolge bekomene magtiging van Heeren Gedeputeerde Staten dezer Provincie tot bestrijding der kosten van op- en inrigting eener door de Gemeente daar te stellen ***GASFABRIJK***, ten laste dezer Gemeente zal worden opgenomen eene som van

zes en veertig duizend gulden,

TE SPLITSEN

in ***twee en negentig aandeelen*** of ***obligatien***, ieder groot ***vijf honderd gulden***, tegen eene rente van VIER EN EEN HALF ten honderd 's jaars, welke rente niet door conversie zal worden verminderd, met jaarlijksche aflossing van EEN of hoogstens TWEE OBLIGATIEN, voor het eerst op 1 Julij 1862.

2o. dat de storting dier gelden zal plaats hebben in ***DRIE TERMIJNEN***, en wel op 1 Februarij 1860 ***vijftien duizend gulden***, op 1 Mei 1860 ***vijftien duizend*** en op 1 November 1860 ***zestien duizend gulden***; wordende aan de INSCHRIJVERS de vrijheid gegeven, om ook de beide laatstgenoemde termijnen in eens, ***en wel op 1 MEI 1860***, te mogen storten; dat bij de storting zullen worden afgegeven het noodig aantal ***RECEPISSEN*** om later te worden ingetrokken tegen OBLIGATIEN ad vijf honderd gulden ieder, rentende vier en een half ten honderd in het jaar, voorzien van een stel ***COUPONS***, betaalbaar ieder half jaar, welke voor zooverre verschenen bij den GEMEENTE-ONTVANGER zullen worden voldaan, en welke obligatien en coupons zullen worden geteekend door den BURGEMEESTER, gecontrasigneerd door den SECRETARIS en geviseerd door een LID van den Gemeenteraad.

3o dat de inschrijving tot deelneming in deze negotiatie zal geopend zijn op ***Maandag den 12 September*** eerstkomende en volgende werkdagen ten Gemeentehuize alhier, des voormiddags van 9 tot 12 uur en dat die inschrijving zal worden ***GESLOTEN OP MAANDAG DEN 26 SEPTEMBER*** daaraanvolgende des namiddags te 12 uur, of zoo veel vroeger als voor het volle bedrag van zes en veertig duizend gulden zal zijn ingeschreven.

4o dat de Secretaris dezer gemeente tot het ontvangen van aangiften ter deelneming is gecommitteerd.

Zullende deze Publicatie worden geplaatst in de *Meppeler* en *Drentsche en Asser Couranten.*

Meppel den 9 September 1859

De Burgemeester,
E G. RODEMANN.
De Secretaris,
DITT.

BURGERLIJKE STAND.

DALEN 1—31 Aug. Geb. Derk z. van Harm Lucas S.. en Jantje Reinhart; Jans z. van Jan Ensing en Fennie Uneken; Hillegje d. van Egbert Meijers en Willemtje Wiche.. Hendrik z. van Hendrik Gijlers Hk.z. en Grietje Pot; Abel.. van Hendrik Pieter van Aalst en Gezina Sibon; Gerrit z. van Berend Lubbers en Grietje Wessels; Harmina Anto.. d. van Harm Schut en Maria Engeltje Timan, Reinder z. Hendrik Jan Lotterman en Jantje Larting; Willem z. Harm Drenthen en Jantje Scholten. — Overl. Herbert H.. berts, echtgenoot van Gezina Elisabeth Teunis 76 j.; Margaretha Bruning, weduwe Hermannus Bosch 89 j.; Lammi.. Gewald ruim 8 m — Geh.: Jacobus Cornelis van Leeuwe.. weduwnaar van Aaltje Bovenkamp en Barbera Hoving.

MARKTBERIGTEN.

AMSTERDAM, 9 Sept. TARWE. Nieuwe Poolsche ie.. lager afgegeven, overige soorten onveranderd; 132 ℔ ou.. bonte Poolsche f 320; 128 ℔ dito f 308; 132 ℔ jarige d.. f 305; 127 ℔ geringe dito f 275; 135 ℔ nieuwe bonte d.. f 291 bij partij. — ROGGE stil; 117 ℔ jarige Archang.. f 160. — GARST f 2 a f 4 hooger; 103 ℔ jarige Friesc.. Winter f 150, 152. — BOEKWEIT onveranderd; 118 Holsteinsche f 166. — KOOLZAAD onveranderd: op 9 Olie in Sept. £ $55\frac{1}{2}$; Oct. £ $56\frac{1}{2}$; April £ $60\frac{1}{2}$. — LIJNZAAD in een doen; 110, 111 ℔ Patna f 320. — RAAPOLIE dadelijk in een doen; op levering prijshoudend; op 6 weken f 35; Vliegend f $33\frac{3}{4}$; 1o. Oct. f $33\frac{5}{8}$, $\frac{3}{4}$, Nov. f $33\frac{7}{8}$ Dec. f $34\frac{1}{8}$, $\frac{1}{4}$; Mei f $35\frac{1}{4}$. — LIJNOLIE dadelijk onveranderd, op levering traag; op 6 weken f $34\frac{1}{4}$; Vliegend 1o. Oct. en Nov f 33, Dec. f $32\frac{1}{2}$, Voorjaar f $32\frac{1}{4}$. — HENNEPOLIE op zes weken f $37\frac{1}{2}$; Vliegend f $36\frac{1}{4}$ — RAAPKOEKEN per 1040 stuks f 60 a f 64. — LIJNKOEKEN per 104 stuks f $8\frac{1}{2}$ a f $10\frac{1}{2}$

SCHIEDAM, 9 Sept. MOUTWIJN f $14\frac{3}{4}$ per vat contant voor benoodigden besteed. — JENEVER 100 pct. Amst. proef f $18\frac{1}{4}$ a f $18\frac{3}{4}$ per vat contant bij partij.

239e Staats-Loterij.

Prijzen van f 100 en daarenboven — 5e klasse.

8e lijst. No. 5527 f 5000. Nos. 3346, 3922 en 1676 ieder f 1000. Nos. 5323, 8071, 10686 en 14198 ieder f 400 Nos. 4705, 5268, 6705 en 10069 ieder f 200. Nos 1198.. 4150, 9278, 11764, 15823, 16253, 16573, 16963, 17998, 1828.. 19325 en 19743 ieder f 100.

PRIJS COURANT DER EFFECTEN.

AMSTERDAM, 1859.

	pCt.	9 Sept.	10 Sept.
Nederl. W.S.	$2\frac{1}{2}$	$64\frac{15}{16}$	$64\frac{11}{16}$
—	3	$78\frac{1}{8}$	$78\frac{1}{8}$
—	4	$98\frac{3}{4}$	$98\frac{13}{16}$
Amort. Synd.	$3\frac{1}{2}$	$95\frac{1}{8}$	
Handelm.	$4\frac{1}{2}$	127	$126\frac{1}{2}$
O. I. Leening	4	$97\frac{7}{8}$	$97\frac{7}{8}$
Aand. H. Spw.			
— R. —	$4\frac{1}{2}$		
N. B.	$\frac{1}{2}$		
Maats. Weld.			
Rusland,			
Obl Hope	5	$105\frac{1}{4}$	$104\frac{3}{8}$
Cert. 1831/33	5		
Dito 1840	4	85	
— Stieglitz	4	$84\frac{1}{8}$	$84\frac{1}{2}$
— Nieuwe	4		
— 5e Serie	5	$94\frac{3}{4}$	$94\frac{1}{4}$
— 1855 6eS.	5	$101\frac{1}{8}$	$101\frac{1}{8}$
— van Ass.	6	65	$64\frac{7}{8}$

	pCt.	9 Sept.	10 Sept.
Polen,			
Aand. $ 500	[illegible]	$156\frac{1}{2}$	$156\frac{1}{2}$
Obl.	4	80	
Spanje, Obl.	$1\frac{1}{4}$	$34\frac{1}{8}$	$33\frac{15}{16}$
Obligatien	3	$45\frac{1}{4}$	
Binnenl.	3	$43\frac{3}{8}$	$43\frac{1}{4}$
Amortisable		$11\frac{3}{8}$	$11\frac{3}{8}$
Bewijz. Coup.		$4\frac{13}{16}$	
Oostenrijk,			
Oblig. Geh.	5		
— —	4		
— Metal.	5	$57\frac{3}{16}$	$56\frac{11}{16}$
— Rente A.	5	$75\frac{3}{8}$	75
— Nation.	5	$61\frac{1}{4}$	$60\frac{11}{16}$
— —	$2\frac{1}{2}$	$30\frac{1}{4}$	$30\frac{1}{4}$
Belgie, Cert.			
Rothschild	$2\frac{1}{2}$	$52\frac{1}{8}$	
Portug., Obl.	3	$44\frac{13}{16}$	$44\frac{3}{4}$
Brazilien	5	99	
Weener aandeelen	4		

9 Sept. Nationale fondsen waren heden wederom iets vaster aandeelen Nederl. Handelmaatschappij waren flaauwer; van buitenlandsche werden Oostenrijksche, bij levendige handel, tot merkelijk lagere prijzen afgegeven; Spaansche daarentegen waren op nieuw williger.

10 Sept Van Nationale fondsen waren $2\frac{1}{2}$ pcts. iets flaauwer; van buitenlandsche waren Oostenrijksche, op lager afkomende koersen, op nieuw minder geanimeerd: overigens leverde de markt, bij weinig handel, niets belangrijks op.

houtgas verlicht dat naar men zegt goedkooper dan steenkool-gas is Eene ton steenkolen geeft omstreeks 10 000 kubieke voeten gas, terwijl een vadem hout 98 000 kubieke voeten geeft. Het lichtgevend vermogen van de hout- en steenkool olie staat als zeven tot drie.

—

De dood, de bode van Gods wil, is voor den vrome de drager van dien vrede Gods, die alle begrip te boven gaat.

De liefde verdrijft de rust, zorg en kommer verdrijven de liefde

De wereld is eene jagtpartij, wáár men beurtelings jaagt en gejaagd wordt.

Als Koningen en Vorsten, of welke andere overheden ook, niet mogen r e g e e r e n uit krachte van den Goddelijken wil; hoe kunnen dan Kamers h e e r s c h e n uit krachte van den volkswil, die niets anders is, dan een .. ensenschim . . . ?

De burgertwist is het vreesselijkste van alle kwalen, en zelden of nimmer bereikt hij het doel, waartoe hij begonnen is.

—

Men ziet zelden een' man zonder beginselen en ongebonden in het bijzondere leven, die getrouw was of dit konde zijn in het openbare leven.

—

In de onlangs aangekomene Kaapsche dagbladen las men het volgende droevige voorval, dat te George of Georgetown in de Kaapkolonie heeft plaats gehad.

Twee kinderen, het eene drie, het andere vijf jaren oud, werden alleen te huis gelaten, terwijl de moeder eene kleurling, uitging. Te huis komende vond zij de kinderen bewusteloos op den grond liggen en riep dadelijk de buren tot hulp in. Eene vrouw, bij het onderzoeken der beide wichten, ontdekte bij de reuk van den adem, dat zij Kaapschen brandewijn hadden gedronken, zoo als bleek uit een flesch, welke de moeder in het bereik der kinderen had achter gelaten. De ongelukkige vrouw was aan den drank verslaafd en werd daardoor de moordenaarster harer beide kinderen. De doktor werd ten spoedigste genaald, doch er was geen hulp meer mogelijk. Het jongste stierf na eenige uren, en ook het oudste dat evenwel nog zoo verre bij zijne kennis was geweest om te kunnen vertellen dat ze uit de flesch gedronken hadden, waar uit ze moeder zoo dikwijls hadden zien drinken.

—

Men leest in de *Leigh Chronicle*. Voor eenige dagen werd in Engeland op het Tydesley kerkhof ter aarde besteld, het stoffelijk overschot van een zeer vernuftig, nuttig, maar eenigzins wonderlijk man, genaamd Richard Haliwell, die gedurende eene halve eeuw het edele beroep van kiezentrekker en eene menigte andere vakken had uitgeoefend. Hij had in behoorlijken testamentairen vorm gelast, dat al de kiezen en tanden die hij gedurende zijne lange praktijk had getrokken met hem begraven zouden worden. Zijne boedelredders voldeden stipt aan dat verlangen en nu rust hij in zijn graf met meer dan 40000 menschentanden die bij eigenhandig getrokken heeft.

Gedrukt bij GRATAMA *te Assen.*